

Ц. Ракіта.

Лес--багацьце і краса Беларусі

Шануй лес сам—навучай гэтаму другога.

Лясная гаспадарка ў лясох.

Спільна важна ведаць наступныя асаблівасці гаспадаркі:

1) Хваёвы лес (ясны і елка) можа быць у 80 гадоў, бо ў гэтым узросце выходзіць найбольш ляснога матэрыялу, які патрабаваны для будаўніцтва (Пасажыны дрэвы насяджаюць таўшчыні ад 3-х да 9-ці вяршковаў).

2) Лісьцявы лес (бярэза, воляка і інш.) можа быць у 50-60 гадоў.

3) Сячэны лес трэба на лясасеках вузкімі палоскамі ці паасобнымі дрэвамі.

4) Шырыня лясасекаў у хваёвым лесе павінна быць ад 20 да 30 саж.: яна дае магчымасць абсямненню ад сядзіны перапуштага лесу; у лісьцявым лесе шырыня лясасекаў можа быць 50-60 саж., бо на іх вырасць лісьцявыя парод лячэй і далей аднавіцца ветрам.

5) Лясасека наўсёды павінна праходзіць пераперак кірунку ветра. Часцей гэта бывае з поўначы на поўдзень.

6) Для лепшага аднаўлення лясасекаў у хваёвым лесе пакідаюцца да 30 штук насенняў.

7) На тых лясных вырубках, дзе лес не аднаўляецца, трэба зрабіць пасев ці пасадку лесу пад кіраўніцтвам ляснога спецыяліста.

8) Прыроднага аднаўлення лесу на вырубках трэба чакаць ад 3 да 5 гадоў, бо самавылікі прыносяць насення на сям'і год, а праз 2-3.

9) Як толькі аднавіцца лясосека, то прылягаючая сідзіна лесу можа быць таксама высечана.

10) Зацверджаную вырубку можна зноў араць у працягу 2-3 гадоў для лепшага аднаўлення лесу.

11) Пасявіць жыццё на лясасеках, у вырубках і ў якіх разе неляга.

12) Калі лес аднаўляецца ў працягу 50 гадоў, то пасля гэтага часу можна ўжо высіваць на 1/50 частцы лесу.

Прысады грэблі.

Вёска Снягова, Старадароскі раён, Слуцкая акруга.

27-га красавіка ўсе комсамольцы нашай вёскі сустрэлі ў беспартыйнай моладзёўцы і аб'яднаным тав. Шэнько пачынуў у лес, накіраваў там маладзенькіх дзецей і потым прапавіраў пасадку на грэблі. Таварышам было многа дзецей, на вуліцы калі хат сялілі.

Пасля пасадкі ўсе сабраліся ў школу, дзе быў прэзентацыя гутарка.

Ліўшыч Р.

Сьвята ў лесе.

... 8-га мая. Нядзеля.

Раніца. Цёплы сонечны дзень. Першы дзень па сваёй прыгожасці ў гэту весну...

Калі хаты-чыталіні—моладзь з рыдлёўкамі.

Сьмех... Песні... Жарты.

Прышлі піонэры і школьнікі. Яшчэ больш ажыў пляц, што кліма ўпёрся ў будынак хаты-чыталіні.

Цёплая паветра з лясным вецярком, запоўненая сьпевам, праснуўшыся пасля зімы і выгаладаўшыхся ў халодныя дні вясны, пчолак і машкары, перарэзалася папа-лаам гарэзлівымі гукамі гармоніку.

Па вуліцы ішоў гарманіст камсамалец Міхась, спрытна дакранаўся пальцамі клавішаў, то расцягваў то сьціскаў мех, а нучка моладзі, што ішла побач з Міхасём, бадзёра падпавала:

— Лес кудравіць, лес гамоніць.

Ад пажару лес заўсёда.

Запішуся я сягоньня.

Ды ў прычэлі лесу.

Узяўшы сьцягі, стройнымі шэрагамі накіравалася моладзь у лес. Па дарозе далучаліся малыя дзеці і сівенькія дзядзі.

Уваходзілі ў лес—сэрца разрыва-лася ад радасці. Дзяўчаты прагна заглядалі ў вочкі расквітаюшых

падсьвежнікаў, кожнай хацелася белай сконіць у бок, сашчыпнуць красачку і прыкалоць сабе да коф-тачкі.

Чыстая паветра з пахам сасно-вай смалы старанна ўцягвалася ныр-камі, разшырала грудзі, што выклі-кала прыёмнае адчуванне.

Кожны быў ахоплены жаданнем—жыць у лесе, дыхаць паветрай прафільтраванай дрэвамі, слухаць нясьціхальную музыку насельнікаў лесу.

Узяліся за працу. Капалі малад-зенькія дрэўцы, беражліва дастава-лі іх з зямлі, баючыся прынесці бо-льш карышчым. Кіраваў працаю аб'яшчкі.

Потым узяўшы ахапак выкапа-ныя дрэўцы, моладзь накіравалася на толькі што адбудаваны шлях. Пасадылі прысады. Засталося не-калькі дрэўцаў. Дзе іх пасадылі?

— Давайце абсадым хату Івану.

Ён калена і сам гэта зрабіў ня мо-жа!—прапанаваў дзядзька Сымон.

— Дабі!

Бодняк Іван, якому белапалкі за партызанства адсеклі руку, ўмілена глядзеў на жыццёрадасную мо-ладзь, што садзіла ў сьвежыя ямач-кі маладыя кляны і ліпы і ня ведаў, як выказаць сваю гарачую падзяку.

Зьм. Гарошын

Хата-чыталіня і Райвыканком—у маладзенькіх дрэўцах.

(Чырвоная-Слабодная ячэйка ЛКСМБ, Слуцкая акруга).

Да дню лесу ячэйка праводзіла налі-дзілі памішаньне хаты-чыталіні і Райвыканком.

У пасадцы шчыры ўдзел прыма-лі комсамольцы і піонэры.

Міханю.

Барысаўцы падрыхтаваліся.

(Завод «Номінтэрн», Нова-Барысаў).

Нас едзе на экскурсію 13 чалавек. Большасць экскурсантаў—гэ-та рабочыя моладзь заводу Номінтэрн. Падрыхтоўка пачалася за месяц да дня выезду. З вялікім захапленнем у часы перапынку хлопцы вялі размовы аб няабачаным вялікім савацкім індустрыяльным горадзе Ле-нінградзе, аб найвялікшай магутнай электрастанцыі Вожаўбудзе. Спра-чаліся, крычалі. Прапаюў было вельмі многа. Усе хацелі ехаць. Хутка згаварыліся. Была паслана дэлегацыя ў заводупраўленне «Номінтэрн» з просьбай аб выдачы належных сродкаў і аб вызваленні ад працы ў час паездкі.

Нам не адмовілі. Заводупраўленне пашло на сустрэчу і належным сродкі і водпуску былі дадзены.

Вось саюз дык у гэтым сэнсе падкачаў. Ня глядзячы на шмат-лікія заявы і просьбы, саюзам нічога ні было зроблена. Адмовіліся да-памагчы экскурсантам.

Але ж хлопцы на палі духам. Самі сваімі сіламі маладзілі вечар. Вечар прайшоў крэйва. Сродкі здабылі. Заўтра ўсе жадаючы выязджа-юць знаёміцца з чырвонай краінаю, з нашым вялікім будаўніцтвам. Настрой ва ўсіх вельмі добры. Прад вачыма ў марэх пакуў-што Ле-нін-град-Кранштат-Вожаўбуду.

Фама Таўгэр.

Ворагі лесу і барацьба з імі.

Моладзь, гадуі сабе лес!

3) Удзел у ахове лесу ўсіх сьве-домых грамадзян рэспублікі.

4) Перавухаваньне грамадзян думкі вёскі і асабіста моладзі, бу-дучых актыўных удзельнікаў у по-літычным і гаспадарчым жыцці старонкі.

Лесу ў нас засталася цяпер мала і карыстацца ім трэба разумна. Самаволь-ная парубка лесу б'ець гучна, бо дрэвы бяруцца ня там, дзе іх магчыма ўзяць ляснічым. Самавольшчыкі сячэ і вывозіць лочку, насіць і таму наносіць вялікую шкоду маладзіку, самасёву і суседнім дрэвам.

Апрача таго, трэба заўважыць, што некаторыя дрэвы прывычаліся жыць у цяньку і гэтак раптоўна парубка мо-жа дрэва адбываць на жыцці маладога дрэўца-цяняльба.

Згубна адбываюцца на лясной гаспа-дарцы і лясныя пажары, вецер, пасьба жыццёў і шкоднікі лесу, як рассяліныя паразіты і кузуркі.

Ад лясных пажараў у час ваіны і рэвалюцыі, а таксама самавольшчыны і няпланаванай рубкі шмат звышчана лесу. З гэтай прычыны цяпер наглядзецца аб-мяшчэнне рэк, пашырэнне плошчаў сы-пучых паскоў, засуха—уся гэта нано-сіць цяжкі ўрон і сляйскай гаспа-дарцы.

Прычынай пажараў звычайна бывае неацярэжнасць з агнём. Бедаглядная чэпаша жыццёў на лясных вельмі шко-

дліць ім, бо яна дратуе дрэвесны ўско-лы, скусвае маладыя ўскосы і падросці і ўтаняе глебу.

Жыводу трэба пасявіць унеса пад наглядом дарослага пастуха і не на ўсім лесе, а толькі там, дзе дазваляць ляс-нічы.

Хоць лесу і шмат што шкодзіць, але калі ўсе сільна пачнуць аднаўляць ляс-ныя гаспадаркі, берагчы лес, памятаючы, што збожжа можна сяць і жаць кожны год, а лес на адным і тым самым месцы можна сяць толькі праз кожны 100 год, то правільнай лясной гаспадаркай мы зможам убагачыць нашу дзяржаву.

Талсатар Лімантаў.

Прызыў пераменьнікаў

Узнацім працу па сатаварыству грамадзянскіх ячэ-ек комсамолу з вайсковымі комсамольскімі групамі.

Праходжэнні вайскавай службы

ў пераменным складзе тэрыторыяльных частак

Народны Камісар па Вайсковым і Марскім справам тав. Варашылаў за-цвердзіў наставленне, у якім вызна-чаецца парадак праходжэння сталай вайскавай службы ў пераменным складзе тэрыторыяльнай войска.

Згодна зацверджанага парадку пра-ходжэння службы, знаходжэнне на службе ў шэрагах РСЧА для ваенна-слу-жачых пераменнага складу вызначаецца прыбываннем яго на трохмесячным навучанні на першым гаду службы і вучэбных збораў. У наступныя гады, у часе знаходжэння ў водпуску, ваенна-служачы пераменнага складу маюць права, па сваёму погляду, выбіраць род заняткаў, службы ці працы, змяшчаючы сябрамі профсаюзу, выбіраць па сваёму погляду месца сталых жыцця і маюць права вольнага перавезу па ўсёй тэрыторыі Со-юзу па агульным падставе з усімі гра-мадзянамі, а захаваннем правіла вучоту.

Такім чынам, сталае насення службы ў пераменным складзе тэрыторыяльных частак абавязвае ваенна-служачага выкон-ваць прамыя абавязкі па службе толькі ў тэрміны знаходжэння ў складзе вай-сковых частак. Гэтыя тэрміны, як падома, законам устанавлены на першым гаду службы—3 месяцы і ў наступныя 4 гады—ад 2 да 1 месяца.

Па зацверджаным наставленню на-пярэдніх дазваляе для перамены месца знаходжэння пераменнага складу не ўстанавіваецца, а замест гэтага, пры часовых выездах на зароботкі, устанаві-ваюцца толькі правілы захавання вуч-оту, і толькі, у выпадку перавезу на ста-лае жытцё, устанавіваюцца напярод-ке паведамленне аб гэтым камандзіра часткі.

Часовы выезд з пункту сталага жы-тцёва, у часе водпуску, у межах тэ-ры-

торыі комплектавання сваёй часткі ці павета, робіцца без выканання якіх-бы то ня было абавязкаў нават па вучоту, і толькі, у выпадку выезду за межы ком-плектавання сваёй часткі ці акругі на тэрмін звыш аднаго месца, пераменны склад абавязан паведаміць аб сваім выездзе камандзіру часткі праз сельсавет ці бліжэйшы ваенна-вучотны орган.

Больш строгія правілы устанаві-ваюцца перад пачаткам вучэбных збораў. За месяц да пачатку вучэбных збораў, калі аб гэтым было апавешчана, пера-менны склад на ўсіх выпадках выезду з пункту сталага жытцёва, як у межах акругі, так і за межы, на тэрмін звыш трох дзён—абавязан паведаміць аб гэтым камандзіру часткі праз сель-савет ці бліжэйшы ваенна-вучотны орган.

Для перамены сталага месца знахо-джэння, у выпадку перасялення на новае месца, пры зьмене роду заняткаў ці пераводу на службу, пераменны павінен падаць загадаў заяву праз сельсавет ці бліжэйшы ваенна-вучотны орган для атрымання неаб-ходных дакументаў, з'вязаных з пе-равездам. У гэтым выпадку, таксама, пры падачы заявы, за месяц да пачатку вучэбных збораў, пераменны склад абавяз-ан у сваёй частцы адбываць вучэбны збор.

Наставленне перадбачае прычыны, якіх лічача павольным пры неадцы на зборы і парадак выключэння з пера-меннага складу.

Такім чынам, для пераменнага складу ў часе водпуску даецца пачатнае паволь-на. Чырвонаярмейцы—пераменьнікі з сваёй боку павінны ўзмацніць увагу да задач умацавання тэрыторыяль-ных частак.

Змацуем сатаварыства

З надыходам летніх тэрыторыяль-ных збораў, комсамольскімі арганізацыямі вайсковым і грамадзянскім трэба вызначыць канкрэтныя мерапрыемствы на са-таварыскай працы. Сатаварыскай праца павінна быць наступнай.

Сатаварыскай ачэйкі да пачатку збо-ру распрацоўваюць плян працы, пры-кладна, на збор напярэдаў, і з таго і другога боку вызначаць комсамольцаў, на якіх ускладацца абавязак узяць пра-цы сатаварыскай ачэйкі па выпрацаванню пляну. Вылучэнне спецыяльных асоб дае магчымасць не загружаць гэтай працай сакратароў ачэйкі і больш пяр-вад правадзіць вышчапаную працу.

Грамадзянскія комсамольскія аргані-зацы павінны аказаць сутую дапамогу вайсковым групам па ахове комсамоль-скім уплывам прыбываючага маладзёна. Пытанні ільгот, сельгаспадаркі, нека-торых недадаваўшыхся на месцы ва-і-нава дорган у вёсцы і г. д., бесум-на, будуць мець месца ў першыя дні пра-бывання маладзёна ў тэрыторыі. Праз вечары чыталіні і адказаў, масавыя гутаркі, насыценую газету па асобных хваляючых пытаннях, грамадзянская ачэй-ка, асабліва саваца-адміністрацыйна, павінна быць выкарыстана ў поўнай ме-ры.

У сатаварыскай працы вайсковымі комсамольскімі групамі, комсамольскімі ачэйкамі і беспартыйнаю масою моладзі, асабліва важна і неабходна сувязь з вых-ворнымі прадпрыемствамі. Формы сувязі могуць быць рознастайнымі. Сумесняе эк-скурсіі ў сельгаснавіцтве і ў полі і лес чырвонаярмейцаў з рабочымі ці служачы-мі моладзю. Экскурсіі па азнаямленню з бытам, вытворчасцю і працай устаноў. Арганізацыя вечароў досугу—навічкі ў святоточныя дні з праграмай ад вуснай газеты, дыклямацыі да хору і гармо-ніку.

Нарэшце, апошняе аб вайскавай пра-цы ў грамадзянскіх арганізацыях. У лет-ні перыяд вайскавыя куткі і гурткі па-вінны не паслабляць сваёй працы, а на-адварот, прыстасавана да летніх умоў і павольна і.

Асноўны кірунак у наладжванні пра-цы гэтых арганізацый павінен існа-ва-да, праз аднаведныя органы: клубы, ачэйкі ТСА Аніхіму, а комсамольцы вай-сковых груп павінны падштурхваць працу, аказваць дапамогу і падтры-манне грамадзянскіх арганізацый.

П. І.

Вайсковая консульцатцыя адказвае.

1. Для наступлення ў аб'яднаную вайсковую беларускую школу ім. ЦВК БССР па рэсійскай новае неабходна ве-даць: пісаць без грубых граматычных на-мылак і ўмець правільна будаваць простыя сказы. Наступаючы павінен умець граматычна і логічна выказаць пісьмова матэрыял, які лін у вядомы, г. э. тое, што ён бачыў, перажыў ці што яму прычэпана. Неабходна знайсці з твора-мі сучасных пісьменнікаў, як напрык-лад: Сяйфуліна, Няверу, Малышкіна, Дзя-мід Бедны, Усев. Івану і інш.

2) На матэматыцы трэба ведаць:

а) Наступаючым на пяхотнае аддзя-ленне: сталыя веды 4-х арытматычных дзеянняў з дзельнымі лікамі. Матрычныя меры. Знайсства з самымі простымі дробамі.

б) Наступаючым на артылерыйскае аддзяленне: усе курс арытметыкі.

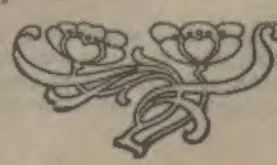
3. На географіі неабходна прапраца-ваць: а) Івану.—1-2-3 часткі, б) Руд-

неу і Ускоу.—Учэбнік всеабад геогра-фіі в) Карты, глобус.

Мець элементарныя веды аб клімаце зямлі, яго залежнасці ад розных умоў, аб расійскіх вёсках, ліку і паче-тасці насельніцтва зямлі, расах і г. д.

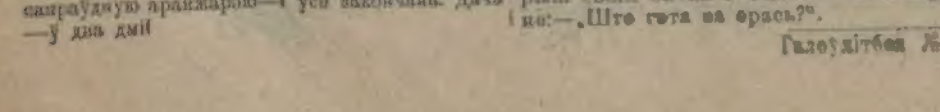
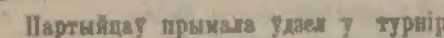
Веды географію галоўных кліма-тычных дзяржаў, і дзяржаў, якія мжуцца тэрыторыяльна в СССР, і эле-ментарна географію СССР (умець іх зна-ходзіць на карце, пазнаць галоўныя та-рыды, гаспадарчыя раёны і г. д.)

4. На пастанаўленню ІКА БССР скончыўшы АБВШ лічача атрымліва-мі асьвету за сямігодку, калі яны скон-чылі па пяхотнаму аддзяленню і за-тохнікум, калі яны скончылі па артыле-рыйскаму аддзяленню.

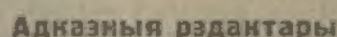
На театральном диспуте молодзі, наладжаным „Чырвонай Зьменай“ і клубам імя Кім

3600 P. 2.

Калі чытаеш гэты надыс, дык ня в
рыш сваім вачам і задыш сабе пытан
не: „Што гэта за арась?“

ары { А. БАРАНЬНИКАУ.
{ А. КУРЦІН.

А. БАРАНЬНІКАЇ.
А. КУРЦІН.